

Vrouwen en autisme

“Het vermoeden is dat twee tot vijf keer meer mannen een vorm van autisme hebben, dan vrouwen”, zegt Annelies Spek. Zij is klinisch psycholoog en directeur van het Autisme Expertisecentrum. Tot voor kort ging de wetenschap ervanuit dat die verhouding dichter bij de tien, dan bij de twee zou liggen. Dat beeld begint nu langzaam te kantelen. Spek: “De inhaalslag is bezig doordat er steeds meer aandacht voor autisme bij vrouwen is.”

De eerste studies naar autisme zijn vooral bij mannen gedaan. En ook nu vinden veel onderzoeken nog plaats bij mannen. Hierdoor is er veel meer bekend over autisme bij mannen, dan bij vrouwen.

Annelies Spek merkt ook bij het Autisme Expertisecentrum, dat steeds meer vrouwen willen weten of ze autisme hebben. “Er is veel aandacht voor autisme bij vrouwen in kranten, tijdschriften, op internet, enzovoorts. Het wordt ook steeds duidelijker hoe autisme bij vrouwen eruitziet. Daardoor komen veel vrouwen bij ons langs die vermoeden dat ze autisme hebben.

Zij hebben erover gelezen en herkennen zich in de verhalen die ze lezen, horen of zien.”

De uiting van autisme bij mannen en vrouwen is heel anders. “Vrouwen leren veel sociale eigenschappen aan”, legt Annelies uit. “Dit komt voor een groot deel vanuit de opvoeding en de manier waarop de samenleving naar kinderen kijkt. Bijvoorbeeld als mannen een niet-tactische opmerking maken, hoort dat er een beetje bij. Bij vrouwen wordt daar vaak iets van gezegd. En als een jongen een dag gaat vissen met

“Ze mogen stoppen met heel hard vechten voor iets wat de buitenwereld vindt wat ze moeten doen en zijn.”

zijn vader, is het niet gek als ze een dag bijna niets zeggen. Bij vrouwen zou dat heel raar zijn. Dus de opvoeding en de manier waarop we tegen jongens/meisjes en mannen/vrouwen aankijken, is van grote invloed op mensen met autisme. Vrouwen proberen zich meer aan te passen aan de omgeving. Tegelijkertijd heeft de omgeving vaak niet in de gaten dat het zoveel energie kost voor de vrouw.”

De gevolgen voor vrouwen met autisme zijn groot. Vrouwelijke cliënten die Annelies Spek in de praktijk tegenkomt, zijn vaak overbelast of overwerkt.

“De omgeving eist veel van ze en op een gegeven moment breekt dat ze op. Als die vrouwen dan bij ons komen, krijgen ze heel veel herkenning voor iets wat ze al heel lang met zich mee dragen. Ze mogen stoppen met heel hard vechten voor iets wat de buitenwereld vindt wat ze moeten doen en zijn. Ik hoor ook veel dat vrouwen beseffen dat de burn-out niet kwam doordat ze hun best niet deden, maar doordat ze het gewoon niet aan konden.”

De behandeling en verwerking van de diagnose autisme, is niet heel anders bij vrouwen dan bij mannen. Annelies: “Er zijn wel wat andere accenten. Bij vrouwen zijn we bijvoorbeeld vaak ook nog bezig met angstklachten, trauma's uit het verleden en somberheid. Maar hoe eerder we een diagnose kunnen stellen bij iemand, hoe kleiner de kans is op die problemen.”

De diagnostiek van autisme bij vrouwen staat nog redelijk in de kinderschoenen. Volgens Annelies zou het heel mooi zijn als over ongeveer tien jaar het grootste deel van de vrouwen met autisme die problemen ervaart, ook weet dat ze autisme hebben. “Bij mannen is autisme echt al ingeburgerd, bij vrouwen zijn we nog aan het begin van dat proces. Ik vind het belangrijk dat vrouwen beseffen dat ze zichzelf mogen zijn. Meisjes mogen ook best lekker stil zijn en hoeven niet altijd te kletsen. En als een jongen gefixeerd is op een onderwerp, bijvoorbeeld de Tweede Wereldoorlog, is dat niet normaler dan een meisje dat helemaal gefocust is op bijvoorbeeld paarden.”

Annelies Spek

De meeste winst is volgens Spek te behalen bij werkgevers, docenten, ouders en partners. “Het is belangrijk dat dit onderwerp steeds meer bekendheid krijgt, zodat meisjes en vrouwen de diagnose kunnen krijgen waar ze recht op hebben. Laat het uitgangspunt zijn dat we kijken naar wat meisjes en vrouwen nodig hebben om zichzelf te kunnen zijn.”

Wouter Wieman

Studiedag Autismen bij vrouwen

D.v. zaterdag 7 april 2018 organiseert 'Platform Autismen in de kerk' een studiedag met als thema “Wie ben ik? Over autismen bij vrouwen”. Deze dag wordt georganiseerd voor vrouwen met autismen, hun partners, zussen of vriendinnen, hulpverleners en ambtsdragers.

Meer informatie:

www.opwegmetdeander.nl/platform-autismen-in-de-kerk/